

LO TEATRO CATALÀ

PERIÓDICH INDEPENDENT,

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS

DESTINAT PRINCIPALMENT À FOMENTAR LO PROGRÉS É INTERESSOS DE'L TEATRO DE CATALUNYA

Preus de subscripció

En Barcelona. . . 1'00 plas. trimestre
Fora. 1'50 » »
Artistes d'òpera 25'00 » l'any.
Abonats protectors, una pla. cada mes.
Pago adelantat.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Diputació, 125, 2.^{on}, 3.ra

Sucursal pèra cartas y avisos:
1.ª Arxiu lirich-dramàtic de don
J. Gelabert, Unió, 5, 3.er, 2.na

Preus de cada número

Número corrent. 40 céntims
Id. atrassat. 15 id.

Los abonats protectors tenen dret á dos exemplars de cada número de Lo Teatro Català, á que s'publiquin noves que's convinga mentres no desdigan de'l setmanari, y á obtenir rebaixa en los preus de ls anuncis particulars.

SECCIÓ OFICIAL

SOCIETAT CIVIL **LO TEATRO CATALÀ**,
COMPANYIA ANÓNIMA. — **Haventse procedit ja á la impressió de 'ls títols de las accions, se fá saber a 'ls senyors accionistas que està obert lo cobro de 'l import de 'l según plasso de cinch peesetas per acció, á tenor de lo que disposa 'l pacte octau de la escriptura.**

Barcelona 31 de Mars de 1893.

Per la Societat **Lo Teatro Català**, son Administrador, JOAN PERELLÓ Y ORTEGA.

La candidatura municipal barcelonina

Sembla que «La Lliga de Catalunya» té decidit empenyo en fer tot lo que sábiga per veurer si en las próximas eleccions municipals podrà surtir triuñfant de las urnas una candidatura que permeti abrigar la esperansa de regenerar la Administració de l'Ajuntament, fent que siga un modelo digne de ser imitat y que millori y moralisi la marxa de la cosa pública per lo que toca á 'ls interessos de nostra capital.

En diferents ocasions hem combatut los propòsits polítichs de «La Lliga» en sa manera de apreciar lo que convé á Catalunya, porque creyem que las ilustradas personalitats que dirigeixen la referida associació catalanista, obran ofuscadas per la exagerada passió regional. Mes nosaltres, que procurem inspirar sempre nostres actes en la més justa imparcialitat, veyem que, aixís com en nostra opinió no es oportú en bè de 'l regionalisme pérdrer temps en reunir assembleas que, ara per ara a 'l menos, á res útil han de conduhirnos; veyem—repetim—que en la marxa empresa per la important societat de 'l carrer de la Portaferrissa en lo referent a 'l bè de Barcelona, ha trobat un camí plá que, per consegüent,

pòt ser recorregut ab facilitat, donant a 'ls que 'l segueixen lo logro de las lloables aspiracions de la inmensa majoria de 'l poble barceloní.

Dos alocucions ha dirijit fins a 'l present «La Lliga» a 'ls ciutadans de Barcelona, y la segona de ellas dona proba clara de 'l bon efecte de la primera.

Diferents gremis han simpatizat de tal modo ab la idea salvadora de proporcionar un bon Ajuntament á la ciutat, que desitjant realisarla, s'han apressurat á designar cada un son candidat respectiv; de manera que avuy per avuy se pòt créurer ja ab fonament que lluytará en son día una candidatura verament popular, puig sobrarán candidats designats pe'ls gremis á qui se ha dirijit «La Lliga de Catalunya.»

Semblant candidatura tindrà sobre las demás una ventatja importantíssima: no será política y per aquet sol fet podrà votarla tothom, encara que no participi de las ideas que individualment tinga en política cada aspirant á regidor.

Si en ella hi tenen representació, com n'hi tindrán, cerers, manyans, forners, delegats de la propietat urbana, fabricants, carboners, mestres de cases, sabaters, assahonadors, lampistas, libreters, sastres y altres representants de importants industrias, es natural que 'ls gremis ó agrupacions designadoras de la candidatura la votarán tots; resultant per aquet motiu una forsa considerable per alcansar la victoria en tots, ó quant menos, en bona par de 'ls colegis electorals.

Pero ¿bastará la confecció de la candidatura en aqueixa forma, pèra que s'asseguri 'l triuñfo? ¿Es convenient pensar en que sería útil que s'interessin pe 'ls ideals de «La Lliga» las classes totes, fins las menos ajudadas per la fortuna?

Creym que aquet es un punt de molt interés per l'èxit de la elecció.

No faltan en Barcelona periódichs que tenen la preferencia de las classes obreras, porque aquestas se veuhen de contínuo alhagadas per dits periódichs que sempre procuran ferlos hi compèndrer qu'ells y sols ells són los que vetllan y miran y s' desviuhen per la ditxa de 'l pobre poble. Avuy las eleccions se fan per sufragi universal; aixó es, tant pesa en la balansa de l'escrutini lo vot de la inteligencia y 'l de la propietat y 'l de 'l treball, com lo de cada in-

divíduo de las masses populars en qual favor ha de resultar la candidatura municipal barcelonina. Las classes treballadoras contan per sort ab indivídus de privilegiadas dots, que tal vegada no desdirían de formar entre 'ls industrials que surtissin elejits.

Aqueixas consideracions indican la conveniencia, més que la conveniencia la justicia, de que la classe jornalera tinga també son candidat; y a 'l efecte sometem á «La Lliga de Catalunya» 'l propòsit de invitar á las societats de treballadors á que, entre totes, designin un ó dos companys per inclóurer sos noms entre 'ls demès candidats de 'ls gremis.

No hi ha dupte que, obrant aixís, la candidatura municipal barcelonina tindria més partidaris, pero molts més, que si 's prescindeix en ella de 'l element obrer, com no hi ha dupte tampoch que lo que proposem donaria á la classe popular una intervenció que mereix tenir en lo que interessa á tots los ciutadans de Barcelona.

Está molt bé que no 's conti ab cassinos, societats de recreo, germandats, centres de beneficencia, comités polítichs, associacions purament religioses, etc., perque 'ls indivídus que 'n forman part ja perteneixen també á algún de 'ls gremis que haurán designat son respectiu representant per la candidatura; pero aixó no resa ab la classe obrera, que 's quedarà sense candidat si no se la invita en la forma que sia més procedent, y que es convenient que hi figuri, tant per esperit de justicia, com perque també está interessada en tenir un bon municipi, com finalment perque, considerantla, portará á las urnas son numerós contingent en favor de la candidatura municipal barcelonina.

Si aixís no 's fa, quedarà en tot ó en part malmés lo plan de «La Lliga», ja que la classe treballadora, vejentse rebutjada pe 'ls que considera burgesos, anirà á votar á 'ls candidats polítichs de 'ls partits avansats que no deixarán de procurar-se 'l seu apoyu, y tots los vots donats á federals, socialistas y anarquistas haurán de restarse forsosament de la candidatura que á «La Lliga» y en nostre concepte a 'l poble tot, convé que surti triuñfant.

P. DE R.

Societat Catalana de Concerts

Finida la segona série de 'ls que anunciá á son degut temps, farem, encara que molt somerament, lo resum.

De 'l mérit de las obras no cal parlarne, perque 'ls noms de sos autors ho diuen tot. Mendelssohn, Beethoven, Bach, David, Wagner, Berlioz, Gounod y altres, deleytaren a 'l públich que busca en la música manera d' expansionarse; entusiasmaron á aquell que busca en la música la superior bellesa artística, revestida ab las esplendorosas galas de florida imaginació, sentint ara a 'l Principal d' una manera no molt perfecta, las inmortals creacions de Mendelssohn, *Gruta del Fingal*; de Beethoven las sinfonías *Quinta* y *Pastoral*; de Berlioz, lo gegant de la instrumentació, 'l originalíssim y may prou admirat y sentit *Menuet des follets*, composició valenta. ahont son aator á torrents ha llensat la inspiració y sos immensos coneixements orquestrals.

Es una verdadera juguina; pero que impressiona de valent a 'l públich.

Voldríam parlar de 'ls altres autors y de sas com-

posicions, y molt en particular de las de Wagner; pero 'ns faltaria espay y hem dit fariam aquesta revista somerament.

Pero sí, molt á pesar nostre, deixem d' ocuparnos de las obras d' aquets grans mestres, no podem deixar de ferho, ja que 's tracta de músichs catalans—y aixó seria falta de patriotisme,—de la de 'l mestre Frigola y la de 'ls Srs. Morera y Rodriguez Alcántara.

Las obras de 'l sabi mestre ampurdanés no cautivarán 'l atenció per sa concepció esplendent, per la grandiositat de son plan; pero sí la cautivan, y de debó, per sa delicadesa extremada, per sa forma original, per lo suau perfum que 's desprén de sa melódica que fa que las obras de Frigola no 's confonguin ab las de cap altre autor. No; hem dit mal. Las obras de 'l mestre de capella de la Mercé se semblan á las de Haydn y Mozart, més á las de 'l primer que á las de 'l segón. Y aixó es lo resultat lògich é immediat, nascut de 'l estudi minuciós y profund que ha fet de las obras de 'l autor de 'l *Himne austriach*. Idéntica manera de exposició; igual modo de desenvolupar 'l tema; puresa extremada en la colocació de 'ls instruments que es patenta proba de lo molt que 'ls coneix, y seguritat matemática que té á 'l escriure una nota de 'l efecte que produhirá.

Rebi 'l sabi mestre que tant honra nostra terra, 'ls aplausos que li enviem.

Lo jove compositor Sr. Morera s' ha donat á conéixer en dos obras que bé han demostrat es músich de bona sava.

En *L'Atlántida* manifestá haver estudiat las obras á gran orquesta, de Wagner, Berlioz, Meyerbeer, per la obtenció de certs efectes de combinada sonoritat, estudi que no hi ha cap dupte 'l coloca en primer terme entre la plèyade de joves que ab talent coadjuvan á la reforma musical. Si 'l Sr. Morera no s' envalentona per lo que dir hajin pogut d' ell quatre amichs mes ó menys sincers, posantlo ja a 'l nivell de 'ls grans mestres; si persevera en 'l estudi de las obras d' aquets gegants de la música á que tanta afició demostra, acompanyat ab son talent natural y observador, li pronostiquem días de gloria y un lloch preminent entre 'ls músichs coneguts.

La *Danza de gnomos* de 'l mateix Sr. Morera, 'ns agrada molt mes que la sinfonia citada. Lo músich corra, en aquesta *Danza*, lliure pe 'l camp de lo ideal prenent per sa obra 'ls elements que enquadran los més petits detalls de son plan; vola portat en alas de la virginitat conceptiva nascuda a 'l primer raig de la indòmita inspiració que sens trabas ni motllos se manifesta juguetona, nervuda, melancólica, riallera.....

Felicitem de cor a 'l jove músich Sr. Morera, desitjantli, dins de la carrera, días de profit y gloria.

Lo crítich musical de *La Renaixensa* també ha volgut donar fé de sa existencia musical, presentant á la Direcció de la Societat una obra de molta forma y poch fondo, titulada: *Marxa Heróica*. Si a 'l presentarla son autor digué que era nova (inédita), enganyá á la Societat Catalana de Concerts y, aquesta, en conseqüencia inconscientment enganyá a 'l públich posantho en los cartells.

Res direm de son mérit, ja que d' ell parlárem quant se tocá per la Associació Musical en lo concert de 'l Janer de 1891.

Respecte á la execució donada á totes las composicions que 'ns ha fet sentir la Societat, no sempre ha sigut la que 's mereixian las mateixas, donant la culpa d' aquesta deficiencia, no á la falta de pericia

de son director Sr. Nicolau ni á poca aptitat de 'ls dignes professors que componen l'orquestra, sino á la falta material de temps que 'ls privaba de tenir lo número d' ensaigs indispensables y la duració que requerian.

Ab tot, debem felicitar com felicitem á la Societat Catalana de Concerts per sa lloable campanya artística, desitjant no abandoni sa missió qu' es la implantació y cultiu de la bona música.

ROMEO.

LA REDEMPCIÓ

Ja a 'l Calvari Jesús de pujá acaba;
ja 'ls sayons lo despullan; ja 's coloca
Ell en la Creu 'hont fè 'l morí 'ls pertoca
ignorant que sa vida per tots daba.

L' alsan per fi: sa Mare hi arribaba
y las Marías ab tristor no poca,
restant ab S. Joan dalt de la roca
quant Christ son sagrat Cor aquí 'ns deixaba.

A 'l Gólgot va despèndrers de la vida
per redimir d' un cop culpas de l' home,
y a 'l ressucitar ab goig sens mida

burlant la vijilancia de 'ls de Roma,
va mostrarse qu' a 'l Cel jamay lo doma
tota la Humanitat mes engrehida.

Quedant la Redempció ja consumada,
la religió de 'l Just deixá arrejada.

A. B. C.

REVISTA TEATRAL

Eldorado. (Catalunya).—Gracias á Dén y á l Dr. Pi y Sunyer, puch avuy altra vegada posarme en relació directe ab mos lectors. ¡Y diuen que 'l trancazo es inofensiu! Sí, però aquell que no sent sas conseqüències. Però avuy que las camas m' aguantan y 'm portan, la primera cosa que faig es endressar mos passos á *Eldorado* per si puch dir alguna cosa de bo en aquestes columnas.

La *reprise* de la sarsuela de Olona y Barbieri, *Entre mi mujer y el negro*, 'ns ha fet recordar lo bon temps de la vida d' aquests dos autors que omplian tots sols de gloria la escena lírica espanyola. 'Ns ha fet recordar aquell temps que, molt llaujers d' anys y de cabóries, anábam á sentir lo Gayarre y Masini de la sarsuela, aixó es, en Sanz y en Prats, en lo teatro Principal.

¡Quants recorts evocaban en nostre esperit aquelles notas de 'n Barbieri nascudas a l' escalí de la inspiració que 's balancejaba amorosament a l' oreig d' una florida joventut!

¿Qué direm de l' obra de 'l gran Olona? Alló es escriptur sentint lo suau perfum de l' opoponax, trepitjant aristocrática catifa, vestint de frac y corbata blanca, y usant sempre termes que no enrogeixen las galas ab lo color de la vergonya.

Heus aquí un pulit mirall pèra certs autors que de un modo no molt alabable buscan l' aplauso de 'l públich.

Los actors, en la execució, fins deixaren certs resabís d' altres obras. Eran desconeguts: aixís ho lesin sempre.

La mujer del molinero es un' altra de las obras de que no havía dit mon parer. Empedrada de xistes de

bona lley, fa riurer de bona fé á 'l públich que tan prompte deixa aquell carrabiner de *contrabando*, com gosa ab las ideas desenvoltas d' aquell notari vert que ab molta facilitat pert la xaveta.

La música de 'l Sr. Giménez es fácil y espontánea, dominant en tot' ella l' estil senzill que tan bè va á aquesta classe d' obras. Cada nit lo públich demana la repetició de 'l mímich coro de 'l carrabiners.

La direcció y la orquesta, bè.

La decoració de 'l Sr. Urgellés produheix magnífich efecte. recordant ab son realisme la vritat de la cosa figurada.

Unim nostres aplausos á 'ls que 'l públich li tributa cada nit.—M. VIDAL.

SECCIÓ DE 'L PIROTÉCNICH

Per fi 'l Sr. Marqués de Alella se 'n ha anat de la Casa Consistorial.

Ja ho vaig dir l' altre día: per' mi, vista la marxa que portaba, no debía anarsen.

Anantsen, s' ha sacrificat pe 'l partit: no movent-se, s' hauría sacrificat per Barcelona.

Y entre sacrificarse pe 'l partit ó per la patria, un bon patrici no deu duptar may.

Lo ex-arcalde podía ser un *Guzmán el Bueno*, y dient

primé es lo partit que tot,
s' ha posat a l' nivell de l' arcalde de *La Esquella de la torratxa*.

A Vilafranca 'l Centre Català ha cambiat de pis. Ara tèn 'l millor saló de café que hi ha á la vila.

Ab tal millora ha aumentat en gran manera lo número de socis de 'l Centre català vilafranquí.

De modo, que 'ls nous socis resultan partidaris, no de 'l Catalanisme, sino de las bonas salas de café.

Lo Centre català de tal part, dóna una vetllada literaria.

Lo Foment catalanista celebra tal funció dramática.

L' Associació catalanista tal (qualsevol) organisa un concert.

Y jo pregunto: aixó, ¿es fer catalanisme ó es fer comedias?

Obrant aixís los centres que deurían ser impulsors de la idea de la patria ¿pensan tenir diputats ó concejals que procurin pe 'l bè de la comarca catalana?

¡Valent catalanisme!

LO POLVORISTA.

LA BOJA DE BADALONA

Vora la platja de Badalona
de matinada hi ha una dona
que canta y riu.

La maynadeta prou la coneixan
y, bo y mirantla, la compadeixan
quant trista diu:

—Torneume 'l prompte, onas malehidas,
torneume 'l prompte, lladres de vidas
qu' esteu a 'l mar.

Sino me 'l tornas, mar, desseguida
dins de ta gola fera, en egrida
l' he de cercar.—

Y riu y canta demunt la arena;
la gent, miarntla, n' exclama ab pena:
—¡Pobre infelís!—
La mar son home li robá un día
y des' llavoras sense alegria
que viu aixís.

**

Un jorn, com sempre mirant s' estaba
las bravas onas y fort cridaba:
—¡Torneulo aviat!—
Quant aixecantse la desdixada
se llensá á l' aigua, morint negada,
sense pietat.

Vora la platja de Badalona,
ja no hi ha ara aquella dona
que canta y riu;
la brivalleta que la sentia
y de sas queixas 's condolla,
—Es morta,— diu.

J. TARRÉ Y R.

PAPERS

No 's creguin que vagi á parlar de 'ls papers....
ridícols que fan certes personas, no: los á que jo 'm
refereixo són uns altres que a més de instruir, me
fan passar ratos molt agradables quant los contemplo
y lleigeixo sos xispejants ó sentimentals escrits.

D' aquets es de 'ls que jo tracto, y 'ls estimo com
jermans, perquè 'm donan mitja vida; de manera
qu' ab ells y la netedat que també es mitja vida,
tinch la vida entera.

¡Quántas y quántas vegadas he tingut com un sen-
timent, a 'l véurer per terra un paper tot malmés,
per haver servit tal volta de.... paperina per embo-
licarhi algún comestible, y a 'l agafarlo.... trobarhi
en lletres de mollo treballs de 'l mes célebres escrip-
tors catalans y castellans!

Allavors si que, la vritat, no ho puch remediar;
pero m' agafa com ira a 'l véurer que mes de quatre
papers ahont hi ha la idea, 'hont hi ha escrit lo
pensament de 'l home, restin abandonats sens que
ningú 'n fassi cas tenint de servir per qualsevol cosa,
igual que un tros de paper de estrassa.

Aixó es lo que passa en aquet món. Tot té un día:
un cop passat, s' olvida y 's llensa, trobantse molts
vegadas que un paper que val com un tresor, es mi-
rat ab tanta indiferencia.... per gent que valen molt
menos qu' ell.

Donchs bè; jo quant tinch un paper (per vell que
siga), en lloch de llensarlo com fan alguns, l' agafó
y 'l coloco ab molt gust entre la colecció de 'ls meus
estimats papers, perquè 'l trobo digne d' aixó y
molt més.

Quant estich prop d' ells, es tanta la satisfacció
que experimento, que dono a 'l olvit tota classe de
penas que passen en eix món.... de monas.

Si estich agraviat per alguna tonteria (que sem-
pre 'n surten de noves), a 'l agafar un libre, un
paper, prompté tinch l' agravi fora de la caixa de la
memoria.

Si es que 'm trobi indisposat ó tinch un día de....
mala lluna, la mateixa afició 'm torna, regirant pa-
pers, lo bon humor y ni menys sento 'l malestar....
perquè, embadalit llegint, sento goig a 'l cor. Y per
fi, si estich pròxim á dinar ó á sopar, per mes... car-
panta que tinga, s' han de fer un tip de cridar-me tots
los de casa y malehir los meus estimats paperots

(que diaben ells), però que jo tanquí mon petit arxiu,
(un armariet 'hont los tinch cuidadosament colocats)
y abandoni per curt temps lo que 'm dona vida, lo
que m' ha donat mes ó menos instrucció.

Si, aquesta ha estat sempre ma fal-lera que estich
orgullós de tenirla, puig sempre m' ha proporcionat
moments de goig y satisfacció, trasportantme molts
vegadas á llocs 'hont no podia esperansar may anar;
alentant ma inspiració, y lentme sortir aytrós de em-
presas que si no haguessin sigut ells, m' hauria sem-
blat impossible realisar.

Aixó y molts altres ventatjas m' han portat los
meus volguts papers, y jo 'ls ho agraesch cuidantlos
com cuida la mare á sos fillets y estant mes que
orgullós de possehirlos.

Consti, donchs, que per' mí, 'ls papers són una de
las primeras necessitats d' aquest món.

De vegadas en un tros de paper llensat á terra, l'
ignorant pót trobarhi la descripció d' un fet his-
tòrich.

Com també pót apendre'hi, per altre estil, la espli-
cació de matar xinxás, ó la bonaventura, ó la mane-
ra de preparar certs remeys casulans que poden es-
talviar de buscar a 'l metje.

Com també pót véure'hi versos de inspirats poetas
de 'l sigle d' or.

Guardi, per consegüent, tothom los papers escrits;
pero procuri primerament apèndrer de lletra si no 'n
sab, perquè seuse llegir, per més que 'l home 'n tin-
gui de recullits; no podran servirli de cap utilitat, ni
podran recrearlo ab son contingut ni, per fi, podrá
conèixer si entre aquells paperots, com algú 's anome-
na, hi ha potser un bitllet de la Loteria ó qui sab si
tal vegada algún paper de Bench.

Encara qu' aixó no es fácil, perquè aquets fins los
que no saben de lleji 'ls coneixen.

R. MALLORQUÍ.

AMISTAT

En l' àlbum de 'l distingit poeta

D. ANGEL RIUS VIDAL.

SONET.

Amistat es lo cèlich llas qu' un día
ostras mans vá lligar ab forsa alada;
uspira divinal pé 'l fat llensada
entre cors empapats de simpatia.

Lo desitj que, de 'l món per l' aspra via
odolar nos fá abdós á la vegada,
rradia grat perfum qu' ab sa alenada
neix los nostres sers ar gelosia...

Sempre que dos amichs ho són de veras
olan juntas sas pensas sobiranas
gual que papallenas falaguéras

amunt de las floretas mee galanas.
ixó fá que ma ploma grabar vulla
o meu nom, prop lo teu, en eixa fulla.

I. CAMPRUBÍ NADAL.

REPERTORI DE FORA

Arenys de mar 28 de Mars.

En lo Teatro Principal dissapte y diumenje 's repetí
La Passió y mort de Nostre Senyor Jesucrist.
En una obra de tanta complicació y numeros personal,
són inevitables certas imperfeccions elevadas á la cate-

goria de lo que tanta celebritat donà a 'l *Tio Nelo*. Aquí es casi de *rúbrica* en totas las *Passions* desempenyadas per aficionats. En la que 's po-à en escena en nostre teatro Principal, tots los aficionados feren esforços per surtir ayrosos en sos papers, cosa que, en honor de la veritat, alguns ho lograren completament. Lo Sr. Be-ranger, encarregat de 'l paper de protagonista recullí numerosos aplausos, per cert molt ben merescuts. Es digne d' alabansa 'l zel ab que 's coneixia treballaren los encarregats de la tramoya.

En l' Ateneo 'ls aficionados representaren dissapte los honichis dramas castellans *La flor del valle* y *Noblezay villanía*, representant per segona vegada la pessa catalana *La Procuradora*.—?

Mataró 27 de Mars.

Senyor Director: Ans d' ahir á la tarde la companyia de 'l Sr. Borrás, aumentada, va representar *La Passió* en lo teatro Euterpe, distingintse, pero molt, lo senyor Borrás en lo paper de *Cristo* que agrada de debó, la Srta. Llorente en la seva part y 'l Sr. Bozzo en lo de *Pilat*, aquet especialment. Lo públich quedá content.

Per la nit se representá *La Dolores*, conquistantse com sempre la Srta. Llorente molts aplausos, junt ab los Srs. Borrás, Fages y 'ls demés.

Ahir á la tarde 's va repetir *La Passió* y á la nit en lo teatro Principal se representá *La Pasionaria*, 'sent aplaudits lo Sr. Borrás, Srta. Llorente y tots los artistes que feren sa despedida.

Segons se diu, tindrem sarsuela de Pasqua á Pasqua.—E. R.

Vilanova y Geltrú 27 de Mars.

Dissapte á la nit y diumenje á la tarde en lo teatro Artesá 's va cantar, baix la direcció de 'l mestre Sr. Casals lo primer acte de 'l *Faust*, després. l' aria de *las joyas*, á continuació la *salve dimora* y *Serenata* de la mateixa ópera, y per fi tot l' acte quint.

Lo primer acte va surtir ajustat; l' aria de *las joyas*, cantada per la Srta. Gils, merescué nutrits aplausos; la *Salve dimora* cantada pe 'l tenor Sr. Lluch, va anar molt afinada y sobretot ajustada.

Lo baix Sr. Mestres, molt bé.

En la escena de la iglesia, la Srta. Gils y 'l Sr. Mestres varen donar á conèixer molta seguretat.

Lo quint acte regular.

Un aplauso á 'l mestre Sr. Casals que ab poch ensaig ab la orquesta, 's portá divinament en la direcció, fent-se digne de 'ls aplausos que va sentir.

La concurrència va ser escassa á causa de ser poch anunciada la funció.

La societat «La Cinyra Vella», va posar *Celos de un rey*, *Las Campanadas*, *Término medio* y *Matalas callandu*, distingintse lo Mtre. Vila en la direcció, y en la execució las Sras. Vila y 'ls Srs. Ferrer y Búrgués.—Lo CORRESPONSAL.

Per María Santíssima! Y quin jaleo, y quina ovació mes *bufo fantástica*, y quin bullit y quin... no se com calificarho, vó haverhi lo prop-passat dissapte en lo Principal.

Es lo cas que mentres la Srta. Rius estava representant la part de *Angela* de *Chateau Margaux*, ja siga perque sap desempenyar bé aquest paper, ja perque posseheix gracia bastant singular, ó perque 'l públich estava de guassa, lo cert es que va comensar á tenir loch una pluja de coronas, rams, gorras, americanas, hermillas, tapabocas, cigarros, plata, calderilla, etc. etc., que alló era un mercat de Calaf, y si no baixan lo teló haurian invadit tot l' escenari de *géneros muy variados*.

Ademés van representarse la mateixa nit, *Viva mi niña*, *Calderón* y *El premio gordo*.

De 'ls demés executants, lo Sr. Romeu es, en mon concepte, qui ha desempenyat millor son paper. Aquest fou lo de *Arturito* de la xistosa producció *Calderón*.

Tombé pót mencionrrse a 'l Sr. Biscamps.—JAUME BALAGUER.

Vilafranca del Panadés 27 de Mars.

Ahir se despedí de 'l públich vilafranqués la Companyia de sarsuela de 'l Sr. Bosch.

La nota principal de la passada setmana fou lo benefici de dit senyor, ab *El Rey que rabió* y *¡Dorm!* La primera resultá molt ajustada.

¡Dorm! va ésser interpretat ab molt acert per la Srta. Simó y 'ls Srs. Bosch y Flaquer.

En lo *Tivoli Vilafranqués* se posá en escena diumenje, entre altres obras, *La ciza del osc* en la qual s' hi va deixar véurer la mesquinesa del Sr. empresari. Simulaban las montanyas nevadas uns bastidors colocats horizontalment y pintats de blanch per la part de detrás.

En lo *Centro de la Unión* també varen ser nos tiraren pels bigotis quatre obras que ja s' havian reproduit moltes vehadas, escepció feta de *Una onsa* que fou estreno en aquesta vila.—ENRICH MESTRES Y P.

Reus 30 de Mars.

Pe 'l primer de Abril está anunciat lo debut de la companyia d' ópera, de la que 'n forman part la triple Sra. De Gay y 'l simpátich tenor nostre paísá D. Pere Soterra.

A dos quarts de deu d' ahir dematí va morir lo popular D. Salvador Aleu Pamies, un de 'ls pochs valents que quedan d' aquell grapat de milicianos que en lo primer de Mars de 1838 se conquistaren lo dictat d' héroes donant ferma batuda a 'ls carlins en los camps de Morella y Vilallonga.

La seva mort ha sigut sentida en extrem, puig lo senyor Aleu era d' aquellas personas que may han tingut un sol enemich.

Totas las societats están fent preparatius per assistir a 'l enterro, que tindrà loch avuy, haventhi algunas de ellas qu' han ofert coronas y músicas.

Lo senyor Aleu, qu' ha mort á la edat de 74 anys, era sogre de 'l reputat tenor cómic de sarsuela D. Pere Constantí.

Rebi la familia de 'l difunt la expressió de mon sentiment.—J. A.

REUNIONS PARTICULARS

CIRCOL LITERARI. A *La Procuradora*, de 'l jove poeta D. Joaquim Roig, seguí l' estreno de un juguet disapte de nostre estimat company D. Joseph Asmarats, que li valgué un éxit complet, puig que la obreta fou rebuda ab general aplauso y celebrats los xistes y situacions cómicas que conté.

VIRIATO.—Alguns joves que potser may se 'n havian vist de més frescas, van emprendre's una funció y a 'l efecte varen estudiar las obras *Aprobados y suspensos*, *Perecito* y la humorada *1 comici tronati*.

Lo diumenje á la tarde 'ls socis de 'l Centre varen representar lo drama *Un gefe de la coronela*.

Se 'ls coneixia que hi havia massa tela.

LA JUVENTUD.—La bonica comedia en dos actes *El padrón municipal* va agradar, debentse en molta part a 'l bon desempenyo que varen donarhi las senyoretas Masriera, Romeu y Vila, junt ab los senyors Vallescá, Viñas (E. y F.), Pescador y Señorli.

Aquesta tingué loch lo dissapte y a 'l endemá van tornarhi ab la obreta *Aquí, Leon* y ab *Lo primer dia*, de 'n Gumá.

ROGER DE FLOR.—Després de una bona interpretació donada á la comedia *Parada y fonda*, va estrenarse un casi-monólech en vers titulat *L' embai-xador de 'l ivern* que 'l millor elogi que podem ferne es dir que tó la ventatja de no ferse gens pesat, pe 'ls xistes y pe 'l ben versificat que está.

La execució, á cárrech de 'l Sr. Casanovas, va ser molt acabada, vegentse a 'l final molt aplaudit junt ab son autor, que resultá ser lo Sr. Asmarats.

A continuació va representarse *1 comici tronati* que encara que es bastant difícil, van tréurer molt partit en la part de cant la Sra. Barroso y 'ls senyors Forment, Fábregas y Munné.

LA BANYA (*Gracia*). — Plé de 'l tot se vegé 'l saló d' aquesta societat l' últim dissapte, ab motiu de dars'hi la representació de 'l drama *Carlos de España* que va ser discretament desempenyat.

Será de desitjar que en las funcions successivas se fés de manera que 'l Sr. Chesta (sastre de dita societat) presenti 'ls trajos un xich mes bons... y ab mes propietat, perque, la vritat, diumenje semblaba que havían anat á fer saqueig á ca 'l drapayre.

LA GRANADA GRACIENSE. — Tres sarsueletas componían lo programa dissapte: *¡Tío... yo no he sido!*, *Chateau Margaux* y *Con permiso del marido*, obtenint regular execució, (deixant apart la primera triple que ho va fer bastant... malament.)

Ditas sarsueletas varen ser concertadas pe 'l mestre Sr. Pallicer. — R. M.

CASSINO CORTSENE. — Aquesta important societat doná 'l diumenje passat una de sas acostumadas funcions, posant *El octavo no mentir* y *La segunda triple*, en qual interpretació 's distingiren las Srtas. Prats (M. y C.) y Gandía, y 'ls Srs. Ferrater, Solá, Ruiz, Puiggener, Riba y Ferrer.

LA CATALANA. — Tingué lloch lo diumenje passat una escullida funció, ab la pessa *A la prevención* y la sarsuela *Los dos ciegos*, en las que obtingueren molts aplausos los Srs. Toll, Díaz y Pascual en la primera, y en la segona los Srs. Mari y Monfon.

FOMENT CATALANISTA. — En aquesta societat, que conta ab un bonich local en lo carrer de Bassea, tingué lloch una funció dramática.

Las pessas que tinguérem ocasió de aplaudir, foren *Un cop de telas*, *Lo que 's véu y 'l que no 's véu* y *Un pollastre aixelat*, produccions que foren interpretadas ab molt acert per las Srtas. Serra y Traijter y 'ls Srs. Ribas, Trius, Laverny, Ferré y Vilanova.

LOPE DE VEGA. — Molt concorregut 's vejé 'l últim dissapte 'l local d' aquesta societat, ab motiu de 'l benefici de la Srta. Guart. Com ja saben nostres lectors, se posá en escena la comedia *Maruja* y las sarsuelas *Para casa de los padres* y *Las tentaciones de San Antonio* que foren ben interpretadas. També la beneficiada 's lèu aplaudir de debó á 'l cantar lo duo de *El año pasado por agua*, junt ab lo Sr. Guart.

LA ALIANSA (*S. Gervasi*). — *El sueño dorado*, *Las Carolinas* y *Los zangolotinos* foren las obras escullidas pe 'l dissapte últim, á las quals van donar un desempenyo bo las Sras. Castillo y Martinez y 'ls Srs. Escardó, Claperol, Cristiá y Carrera (M. y S.). Desde algún temps ensá 's nóta en aquesta societat un cuidado especial en lo desempenyo de las obras que s' anuncian.

ESQUERRA DE L' ENSANXE. — La funció de 'l passat diumenje ve anar be, baix la direcció de 'l senyor Palaudarias.

Després de la bonica execució de la comedia *Suma y sigue*, dit senyor posá de manifest los dots que 'l recomanan, en lo monólech-pesadilla *La noche antes*; seguint l' estreno en Barcelona, de la comedia en un acte, de D. Joaquim Abati, *Entre Doctores*. Aquest es un bonich fi de festa plé de xistes de bona lley é incidents cómicis que agradaren extraordinariament á la concurrencia. La execució fou bona y estigué á cárrech de las Srtas. Pardellans y Amigó y 'ls senyors Palaudarias, Verano, Paz, Roig y Quirántez. — A. R.

CASAMOVA. — Dissapte á la nit tingué lloch lo benefici de D. Jacinto Doménech, ab las produccions *L' incendi d' Hostalrich*, *Las joyas de la Roser* y *La leyenda del monje*. De 'ls dessempenyo sobressurtiren la Srta. Pérez y 'ls Srs. Doménech, Anglada, Casieillas, Guitart, Clapera, Subidé, Ravés y altres; principalment lo primer que fèu un según acte de primera. L' altra senyoreta va portarse molt malament: á més de no sapiguer lo paper, va ser causa de que la funció comensés una hora més tart. Los encarregats de la sarsuela cumpliren, lo mateix que las quatre nenas que ballaren en un de 'ls intermedis.

Pot estar satisfet lo Sr. Doménech, perque se li va demostrar lo molt estimat qu' es pe 'ls concurrents a 'l centre Casanova tan aplaudit aficionat. Lo felicitem.

CIRCOL MERCANTIL FAMILIAR. — Lo preciós drama de Zorrilla, *Traidor, infanado y mártir*, posat en escena 'l dissapte passat en aqueix concorregut circol, va tenir bona execució respecte á la Sra. Bolea y a 'ls Srs. Llorens y Torres, distingints' hi aquest últim, que lèu son debut aquella nit, veyentse aplaudidíssim dilerentas vegadas, per lo reileu que sapigué dar á son important paper. Los demás, Srs. Casanovas, Planas, Montserrat, Planell, Borrás, Clemente y Jané, feren un bon conjunt, á pesar de que 'l según se coneixia que s' havia des-cuidat d' estudiá bé 'l paper.

AUSIAS MARCH. — Lo benefici de 'l Sr. Rálecas se vejé molt concorregut, interpretantse bonament *Lo mohiment continuo* y *¡Viva mi niña!*, quedant lo públich contentíssim de 'l acertat desempenyo que 's doná á las obras, confiadas á las Srtas. germanas Fabra y a 'ls Srs. Mercader (L. y F.), Soler, Viñas, Molina y beneficiat.

LUZ DEL PORVENIR. — *La tela de araña* y *Los zangolotinos*, varen fer lo gasto diumenje a 'l vespre. La execució, encargada á las Sras. Puchol (D. y R.) y a 'ls Srs. Escola, Barceló, Astau y Soler, molt bé.

Sr. Soler; procuri no mastegar tan malement lo castellá ¡Y quinas municipaladas!

Y de pás, recomanem a 'l director d' escena la verdadera propietat, puig que ni vam véurer lo banch que ha de presentarse en *La tela de araña* ni la carta que ha de tréurer un de 'ls actors, veyentse obligat á echar mano de la partitura que en lo piano hi havia, resultant aixó molt ridicul. — R. O.

SALÓ DE DESCANS

Ayay continuem la publicació de la comedia catalana *Gobernador*, 4, bis, repartint a 'l efecte las planas 5, 6, 7 y 8. En lo próxim número donarem una agradable sorpresa á nostres lectors.

— En lo *Concerts des Varietés* (carrer de Gingol) s' ha representat ab molt éxit la nova sarsueleta *El gorro de Fermín*. En la representació s' ha distingit lo Sr. López desempenyant lo paper de *Cornelio*.

— L' altre dissapte 's doná en lo teatro práctic de 'l Conservatori de 'l Liceo la funció de reglament, composta de las comedias *Amor de madre* y *El amante prestado*, en qual execució 's distingiren especialment la Srta. Gandía y 'l Sr. Puiggener. En la part musical sobressurtiren las Srtas. Queralt, (T. y J.) y Rocaservas y 'ls Srs. Puiggener y Cortés. Molt

numerosa y elegant concurrencia omplia aquell local desitjosa d' aplaudir los avensos de tan aprofitats deixebles.

— La companyia de 'l tenor cómic D. Ramon Pruna va donar dos funcions a 'l Principal de Gracia. Las obras escullidas varen ser *La caza del oso*, *Lucifer*, *El monaguillo* y *El prior y el Priorato*. La execució molt ajustada, distingint's hi la Srta. Alcázar y 'ls Srs. Pruna, Segura y Pardina. Lo coro no 's va satisfer gaire.

Aconsellem á la secció de senyoras, que quant cantin *El prior y el Priorato*, mirin de treurers' las arrecadas, que alló de anar de frares ab aquellas pen-jarellss á las orellas fa molt mal efecte. Lo mestre concertador era 'l Sr. Fando.

CAVILACIONS

XARADA

D' Amér.ca m' han portat
una *prima* repetida;
de *prima segona* tinch
dos dotzenas de cam'sas;
dos y *tersa* he hereditat
d' un oncle que jo tenia.
Si desitjas sabè 'l *tot*,
la *tot* mateix que te 'l diga.

P. ROVETLLAT

XARADA—SERENATA

Tu la de las trenas d' *hü*,
la de la boca de cel
qu' un *hu-ter*s de nacar llú
dondollant per ellas mel:
desperta y escolta un poch,
puig de sobras tu sabs bè
que sols sòch un *tot*, y que
d' amor m' abraso en un foch.
Y, encar que *tot*, ma noblesa
es per l' entorn ben notoria:
jst hi tinch a' l cor més tendresa
que en sa fulla la xicoria!
Desperta y escolta, sí,
la de la boca de cel,
la de 'ls llabis de rubí,
la de 'ls sorrisos de mel.

A. PASCUAL.

ANAGRAMAS

I

Un paràssit sempre n' es
lo meu *tot* que pica ab manya:
quadrúpedo de montanya
forma 'l meu *tot* o 'l revés.

II

Un *tot* qu' es de 'ls més antichs
diu que 'l *tot* t'è pochs amichs.

J. GUASCH Y E.

Soluciones á las cavilaciones de 'l número 119

Xarada-tarjeta:—CA-RO-LI-NA.

Endevinalla: CADIRA.

Diagonal: ARTURO, ANDREU, RITETA, RODONA, MARINA, ARSENI.

Gerogífich: ENTRE DENTS PASSAN LOS ALI-MENTS.

Las han endevinat los Srs. L. Rujaca, B. Rujaca, Antón Violi, J. Bas, Lluny d' Oscas y Pal y Trocas, que si envihan las d' avuy, obtindrán lo regalo de 'l libre en vers *Dos días de cara neta*.

CORRESPONDENCIA

J. Grau (Constantí): li enviem.— J. Mari: la solució de la xarada está mal.— B. Roca: anirá. — B. Rujaca: anirá també.— Gumerindo: ¿que no t'è apellido?— Gloria Patri: no estem per *latinorums*.— Antón de 'l Más: no convens.— Jo-eph Roig C.: per ara no es precis mes.— A. B. C.: es oportú. Gracias.— Gordinfloy: no es just.— Pere Pelat: no es pas cert.— Paco Mandria: bon mandria está vosté.— Bernat Xinxola: viva, home, viva.— Pep Llantia: no es prou pulit. Portils a 'l argenter.

ÚLTIMA HORA

Compaginat ja 'l número hem rebut la següent carta:
Madrid 29 de Mars.

Las companyas d' ópera que actuarán en diferents teatros de provincia durant la próxima primavera, han surtit ja de Madrid.

La de Rodrigo, que actuará en Sevilla, la forman los mestres Campanini y Vehils, las senyoras Tetrassini, Brambilla, Leonardi y Gasull; los senyors Tamagno, Metelio, Emiliani, Menotti, Scaramella y Mariani.

La de 'l Sr. Medini, per Bilbao y Santander, consta de 'ls mestres Mazzi y Lorient; tiples Osta, De Baillon, De Sanctis y Francés; Srs. Gasparini, Zanon, Arando, Noguera y Rovira.

A Saragossa la de Turpini será dirigida pe 'l mestre Urrutia, y forman part d' ella la Carolli, Pacini y Amodio, Colli, Callioni, Aragón, García Prieto, Serra y Oliveras.

Finalment, lo día 8 d' Abril s' inaugurarà la temporada en lo Princep Alfonso, ab la *Gioconda*, quals intérpretes serán las Srtas. Laborda, Tranchini y Massoni y 'ls senyors Lanfredi, Ventura y Barba.

Veliaqui l' *elenco* d' aqueixa numerosa companyia: Mestres, Goula (pare), Carbonell y Mateos: tiples, Laborda, Caligaris; Svicher, Ruanova y Bardabio: contralts, Tranchini, Pini Corsi y Massoni: tenors, Galli, Macini y Lanfredi: barítonos, Ventura, Laban, Corsi: baixos, Riera, Barba y Verdager.

La empresa promet l' obra de nostre compatriici Giró, *El sombrero de tres picos*.

Com compendrà, 'l Sr. Giró ha tingut de recorrer a 'ls de fora casa per que volguessin acullirli aquest fill seu, que segurament haguera permanescut per molt temps en las tenebras si 'l mestre Goula, com á bon catalá y volguentse desagraviar á si mateix y a 'l Sr. Giró, no l' hagués prés en brassos per portarlo á Madrid.—VOL-FRAM.

Impremta de Pujol y C.^a-Tallers, 45.—Barcelona

CASAS RECOMANADAS

Botiga de calsat de **Francisco Grau**, Plassa de Santa Ana, 23.

Sastreria de teatros de **Joan Baret**, Sadurní 14, 1r.

Taller de atrés de **E. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.

Magatzem de pells de **J. Pous** y **C.^a**, Princesa, 13.

Arxiu de teatros (vers y música) de **A. Guix**, carrer de Tallers, 27, 2.n

Taller de fotografats de **J. Gil**, Universitat, 64.

Rosendo de Messeguer, dentista de la Real Casa, Rambla de Canaletas, 5, 1.r

Papelería Parisien, Archs, 3.

La Emperatriz, fábrica de cotillas, carrer de Escudillers Blancs, 2.

Máquinas de fer mitja de **Narcís Doménech**, carrer de la Gran-via, 211.

Casa **Falco**, hules, artículos de goma, plumeros, etc., carrer de 'l Call, 2.

La Imperial, magatzem de mobles. Nou de la Rambla, 25.

Construcció de Teatros

SERVEY COMPLERT Y BÓ
per' guardaropias
Pera informes y detalls dirigir-se a'l carrer de
Estruch, 11, fusteria
BARCELONA

PERRUCAS Y POSTISSOS
de tota classe per' TEATROS

GRAN SALÓ
per afeitar, rissar y tallar cabells en la
Perruqueria de VICENS GARCIA
Conde del Asalto, 6, principal
Casa establerta desde 1810

ORQUESTA DE 'LS CATALANS

de la que forma part lo notable con-
certista de violi

senyor **BADIA**
DIRIGIDA PER

D. ROMUALDO ZUBIELQUI

Per' ajustos dirigir-se

Sepúlveda, 190 - Barcelona

A CÀSARSE TOCAN

Per 28 duros

un moviliari, un llit de Viena (matrimoni), somnier,
una calaixera, 12 cadiras, una taula de nit, una de
centre, una de menjador y un mirall.

Además hi ha un gran surtit de tota classe de mo-
bles. Llit de Viena y somnier, 26 pessetas, y de ma-
trimoni, 40 pessetas.

Carrer Nou de la Rambla, 25

SANTASUSANA

Máquinas de cusir. — Máquinas de fer mitja,
Aparatos per' péndrer dutxas

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller per' adobar tota classe de máquinas. Se ven
á plastos y al comptat.

Carme, 33. — Barcelona

FOTOGRAFIA

DE

A. S. (Xatart)

Carmen, 3, (esquina á la Rambla)

GRAN CERTAMEN**DE HOMBRES FEOS**

Se anunciará oportunamente
GANARÁN PREMIOS

L' ARXIU

DE

BONNIN GERMANS

s' ha traslladat á 'l Passatge de Madoz, número 5,
3.ª, 2.ª en la casa de 'l Basar de 'ls Andalusos.

Despaig á tates horas. Economía y puntualitat en
los encàrrechs,

Magatzem de Música, Pianos è Instruments

Joan Ayné

Fernando VII, 53. — Barcelona

Arxiu y copisteria

DE

FRANCESCH PEREZ POL

Roig, 24, Entresuelo

LLUNAS ASSOÇADAS PER' MIRALLS

DE

ORTEGA Y BADIA

Depòsit de cristalls, baldosas, baldosetas, etc.

TELEFONO NÚM. 1397

Carrer de la CONDESA DE SOBRADIEL, núm. 3
BARCELONA

ACEITE DE BOMBAY

¡Cuántas personas se hallan postradas en el lecho á
causa de un dolor reumático, nervioso ó inflamatorio,
viéndose privadas de hacer el más mínimo movimiento,
sufriendo los más agudos dolores! ¿Qué no darían para
alejarlos radicalmente? Pues aplicaos el *Aceite de Bom-
bay* compuesto de hierbas aromáticas y estad segurisi-
mos que á las tres ó cuatro fricciones, quedareis curados
completamente por agudos, crónicos, continuos inter-
mitentes, superficiales ó profundos que sean.

Salvador Alsina, Pasaje Crédito, 4; Vicente Ferrer y C.^a Princesa 1

Véndese en las principales farmacias de España y Américas

¡¡ ATENCIÓ !!

Lo dissapte prop-vinent, día 8, LO
TEATRO CATALÁ donará una agra-
dable sorpresa a 'ls seus lectors.

¿Qué será, qué no será?
Ja ho veurá qui 'l llegirá.